

Doporučení diplomové práce k obhajobě

Úkolem studentky bylo komplexní kostýmní řešení hry A.P.Čechova Platonov

Tato diplomová práce nepojednává ale jen o Platonovovi.

Půjde tu o srovnání dvou tvůrců z různých dob: Wese Andersona a Antona Pavloviče Čechova. Dovolím si doplnit, jak k tomu nápadu vůbec došlo. Při práci na Čechovově hře Racek jsme při konzultacích neustále narážely na filmy Wese Andersona, vzpomínaly si na scény z jeho filmů. Ve vzduchu visela fascinace. A když je zároveň třeba napsat diplomovou práci, proč se nevrhnout tam, kde nás to eminentně zajímá? To vidím jako první klad tohoto textu: nevznikl jen proto, aby se naplnila nějaká školní kritéria. Je to využití příležitosti k upřímnému zkoumání inspirací vlastní tvorby.

Svoji práci tedy začíná u filmového režiséra Wese Andersona. Fascinuje ji nereálný svět, který Anderson ve svých filmech vytváří, aniž by svým postavám ubral na dojmavosti. Podrobně rozebírá postupy, které se v jeho filmech vědomě opakují. Nejvíce se věnuje filmu Grandhotel Budapešť, shrnuje jeho děj, okolnosti vzniku, přemýšlí nad možným poselstvím.

Představuje kostýmní výtvarnici Milenu Canonero, píše o její práci na tomto filmu. Seznamuje čtenáře svého textu s její neuvěřitelnou filmografií, ve které figurují slavná režisérská jména. Cituje ji.

Zabývá se metamodernou. V její charakteristice vidí sebe i svoji generaci.

Konečně přichází na řadu i Anton Pavlovič Čechov. Autor, který už při prvním uvádění svých her často polemizoval s tím, jak byly inscenovány. Stanislavskij patrně neprojevil dostatek pochopení pro komiku, která je v nich obsažena. To dnešní režiséři ji identifikují o dost samozřejměji.

Studentka vede rozhovor s Mariánem Amslerem, který Platonova inscenoval dokonce dvakrát. Dostává se k vlastnímu zpracování kostýmů do Platonova pro školní divadlo Disk. Představuje svoje kostýmní návrhy i fotografie z představení. Následuje ale ještě další série návrhů, tentokrát pro filmovou, nerealizovanou verzi.

V ní zužitkovává poznatky získané o postavách, ale kostýmy jsou současnější, trochu drzejší. Pro realizaci si vybírá přímo korzet Sofie, což svědčí o značné odvaze a chuti se učit, protože korzet není zrovna nejjednodušší kousek oděvu. Kostým Sofie pak vidíme na fotografiích, které vznikly jako pokus o vyjádření původního záměru konfrontace této kostýmní série s přírodou.

Práce vede k zamyšlení, jak je to vlastně s inspirací tvůrci ve stejném oboru.

Studentka hledá postupy Mileny Canonero, cituje ji. Ale co je to vlastně:

„...přistupovat s čistou hlavou a nebát se vyvíjet“ ?

Vybavuje se mi scéna z The Life Aquatic. Steve Zissou vybíhá ze sauny na své lodi v županu a ve zpomaleném záběru likviduje moderní piráty na své lodi. Župan vlaje jak kostým superhrdiny (superotce), ale je to normální froťák.

Jde o to vědět, čeho chceme v té které situaci dosáhnout. Zvolené prostředky samy vyplynou. Jde o to nepřevzít pouze estetiku, ale způsob myšlení a myslím, že jde (a to v každém umění) i o odvahu sdílet nějakou svoji bolest. Zranění bývají mezi lidmi dost podobná, tak je velká naděje na úlevný zážitek, spojený s prolomením nějakého tabu.

Asi bych se nejdřív ptala sama sebe, proč mě tvorba Mileny Canonero a Wese Andersona tak fascinuje (mě totiž taky fascinuje), jak je to s otcovskou figurou v jeho filmech? (Proč je vlastně původní název Platonova Bezotčestvo?) Co ho udržuje v té dětské estetice a proč to tolika lidem přijde „cool“.

Studentka naráží na používání těsného susedství něčeho banálního a vážného. Nalézá to i u Čechova. Je to způsob, který současný člověk snáz akceptuje pro vyprávění příběhu? Banalita dodává na věrohodnosti, nepravděpodobný detail na jedinečnosti, nešablonovitosti. („Ten pes je hezky nakreslený“ - Saša v Ivanovovi.) Jak je to s umělostí Andersonova světa? Jsou to divadelní postupy? Vyhovuje mu zkrátka něco jiného než kopie reality?

Dozvídáme se o určitých postupech, čteme příklady, ale studentka se zastavuje před pokusem o vysvětlení, proč se tak děje.

Je samozřejmě otázka, jestli sama Milena Canonero nepoužívá intuici- tu svoji „čistou hlavu“ a některá rozhodnutí by nebyla schopna analyzovat až zpětně.

Zase mě napadá Steve Zissou. Proč celá posádka jeho lodi vypadá jako chlapečkové v dětských pyžamech, s červenou čepičkou, kterou pak nosí i ke smokingu? Nedospělá otcovská postava, neochota přijmout otcovskou roli, hledání žraloka, velkého žraloka. Prostě něčeho VELKÉHO.

Práci doporučuju k obhajobě, doufám, že na naší škole otevírá éru zvýšené pozornosti směrem k současným umělcům.

Mgr. Kateřina Štefková